počinjene prekršaje. — 9. r. služi ujedno i kao zaključak, jer izražava osjećaje, koje bi svaki Israelac morao imati prigodom proglašenja Yahweh-a kraljem; i odluke, koje bi svatko morao stvoriti za ubuduće; te na taj način izražava i cilj, koji je Psalmista imao pred očima u svome Psalmu.

Ne može postojati nikakva sumnja; da je Psalmista svojom pjesmom imao u vidu udaljiti Israelce od štovanja krivih bogova i učvrstiti ih u štovanju pravog Boga. To je bio nužni uvjet, ako su se oni htjeli iskreno pokloniti Bogu i dragovoljno ga primiti za svoga kralja, jer se je sva počast novo izabranom kralju morala sastojati isključivo u besprijekornom štovanju samoga pravoga Boga. Več nam ova činjenica jasno govori, da je Psalam morao biti usko povezan s prigodom proglašenja Yahweh-a kraljem. S druge strane i prva nam tri retka otvoreno govore o svečanosti proglašenja Yahweh-a kraljem. — Ali je također očito iz 2. i 3. r. da je uspostavljanje javne i svečane počasti Bogu posvećenjem šatora ili hrama bilo ujedno i proglašenje Yahweh-a kraljem.

Ono, što smo rekli o mesijanskom značenju za Ps. 96 (97), to vrijedi i za ovaj Psalam.

Sinonimni paralelizam je očit u svim recima, premda se malo teže opaža u 3. 5. i 9. r. radi uvoda u upravni govor. Uvod u upravni govor, kao i sam upravni govor, sačinjavaju dva dijela paralelizma.

o. Ivan ŠTAMBUK

STRUČNI SVJETOVNJAČKI APOSTOLAT

Laički, svjetovnjački apostolat poprima u Crkvi u naše dane sve određenije i konkretnije obrise. Od pomalo opće ideje, gdje se je više osjećao i naslućivao, nego vidio njegov teološko - ekleziološki značaj, on je danas već postao prilično razrađen pojam, s jasnim dogmatičkim supstratom (o mističnom Kristovu tijelu kao živom i mnogoudnom organizmu, o univerzalnom svećeništvu, o specifičnom karakteru drugoga, krizmenoga sakramenta) i sa, uglavnom, autoritativno definiranim sadržajem. Povučene su mu i potrebne granice; uočen mu je i praktični djelokrug; označen teren i dijapazon; utvrđeni konstitutivni dijelovi. II. vati-

kanski opći sabor, u svome „Dekretu o laičkom apostolatu", fiksirao je i precizirao i njegovu teološku ideju i njegov bitni organizacijski okvir.

Praktično se danas već dobro zna, šta on uključuje, a šta isključuje; što mu je glavna karakteristična nota; u kojim se konkretnim oblicima iživljuje.

Iživljuje se kao molitveni i žrtveni apostolat, kao apostolat svjedočanstva i dobroga primjera, kao obiteljski apostolat, kao karitativni apostolat, paraleliziran s onim, što ga direktno provode službene crkvene institucije, kao pomoćni pastoralni apostolat, osobni i organizirani — u ovisnosti i pod direktnom kompetencijom Crkve — kao kršćanski socijalni apostolat, s raznih područja društvenoga života, opet osobni i kolektivni — prema načelnim moralnim direktivama Crkve, ali sa vlastitim djelokrugom i odgovornošću i sa širokom slobodom inicijative — kao financijsko-materijalni apostolat, i kao — stručni, staleški, laički apostolat, po kršćanski intoniranom vršenju staleških funkcija i dužnosti.

Možda se na ovaj zadnji, staleško-stručni, djelokrug svjetovnjačkog apostolata ne misli dovoljno. Zasjenio ga je, svojim publicitetom i svojim širim dimenzijama i pretenzijama, onaj pomoćno-pastoralni i onaj društveno-socijalni.

A ipak je i taj staleški apostolat vrlo značajan po svojoj ulozi u praktičnoj afirmaciji kršćanstva i Crkve. Ali i po svom opsegu i primjeni. A pogotovu po svojoj univerzalnosti, mnogovrsnosti i raznolikosti. Svakoga obvezuje, jer svatko radi neki posao. Svakome je moguć: svatko ga može vršiti. Ne pretpostavlja nikakve organizacije; ne nameće nikakve ovisnosti ni subordinacije. Ne zahtijeva ni javnog nastupanja; ne traži ni reprezentacije; ostaje potpuno u kompetenciji pojedinaca. Vjerniku je bliži od svakoga drugoga, jer se stvarno identificira s njegovim svagdanjim poslom i profesijom. Seljaku je najlakše biti seljak, trgovcu trgovac, graditelju graditelj, liječniku liječnik, profesoru profesor, odvjetniku odvjetnik, slikaru slikar, glazbeniku glazbenik, književniku književnik.

Zato je ovaj apostolat kao stvoren za ljude — a takvih je uvijek među nama najviše — koji se ne vole isticati, koji ne vole društva ni forme, koji se drže daleko od javnoga života, koji izbjegavaju sve, što, ma i u najmanjoj mjeri, miriše po reklami i teatru.

Bit ću konkretan. Neću ni sistematizirati. Poći ću od živih primjera. A susrećemo se s takvim primjerima svaki dan: baš mi svećenici. A ipak nam možda nisu još udarili u oči: kao jedna od tipičnih, specifičnih, ali i eminentnih, formi laičkog apostolata.

Koliko nam je puta katolički advokat, znanac iz crkve, pomogao svojim stručnim savjetom ili intervencijom u nekom pravnom poslu, što je i te kako tangirao župu, Crkvu, njezine apostolske interese? Često i besplatno; često i vrlo zauzetno i susretljivo. Koliko smo se već puta obratili na nekog katoličkog arhitekta ili inženjera, da nam izađe na teren i pogleda gradilište za crkvu, za župski stan, za zavod; da nam dadne dobar savjet; da nam izradi skicu ili plan; da nam nadzire posao ili ispita predračune i ponude? I ljudi su nam to učinili. Možda su nam tim uštedjeli i mnoge troškove, i mnoge materijalne izdatke. Ali svakako nam je njihovo mišljenje, kao mišljenje ljudi-vjernika, koji poznaju i namjenu objekta, o kojemu se je radilo, i shvaćanja i želje Crkve, dobro došlo. Mogli smo im se povjeriti. Razumjeli su nas. Pomagali su nam i kompetentnije i lojalnije, nego što bi to učinili drugi. Zar su samo jedan katolički profesor - laik ili samo jedna profesorica - laikinja poučavali po našim školama i zavodima, i pod posve iznimnim uslovima, i pomogli nam, da ih održimo i u izvanrednim i kritičnim situacijama? I materijalno kritičnima. Zar, skoro u svakom mjestu, koji katolički liječnik ili liječnica ne služe, kao kućni liječnici, ponajviše besplatno, „za Božju plaću", ne samo nama svećenicima, koji bismo ih mogli i platiti, nego i onima slabije materijalne kondicije: samostanima i sjemeništima, sestarskoj sirotinji, svakome bijedniku, kojega im pošaljemo ili preporučimo? Koju smo katoličku slavu ili svečanost organizirali, koju javnu akciju u korist Crkvi poveli, a da nam pritom nijesu pomogli katolički hotelijeri, trgovci, cvjećari, prevoznici, šoferi, nabavljači, ribari, lugari, seljaci? Tko od nas nije već, toliko puta, uputio nekoga katoličkoga studenta ili stranca kojoj pobožnoj stanodavki ili okretnoj katoličkoj gospođi, da mu nađe stan i hranu ili da mu ustupi sobu ili barem postelju u svome domu? Gdje ima svećenik, a da ga nije, bezbroj puta, zadužio, ponekom malom prijateljskom uslugom i poštar, i željezničar, i apotekar, i bolničar, i sitničar, i trafikant, i električar, i monter, i vratar, i policista? Bio sam proljetos u Kotoru, na jednoj svečanosti u čast blaženoj

Hosani. Sarkofag je blaženičin izradio katolički umjetnik, glavu je na blaženičinu tijelu rekonstruirala katolička kiparica, himnu je Hosaninu ispjevao katolički pjesnik, a uglazbio ju je katolički kompozitor: sve od reda laici. Koliko je Boga proslavio i Crkvu zadužio naš katolički akademski slikar i trećoredac, neke vrsti franjevački oblat, Gabrijel Jurkić, radeći još i danas, na svom livanjskom Alvernu, kao starac u osamdesetim godinama, od jutra do mraka, na oltarskim slikama i figuralnim kompozicijama za naše crkve po Bosni i po Dalmaciji: svejedno, što je pred modernom, futurističkom i „apstraktnom", kritikom i publikom, još odavno ispao iz mode! Ili katolička akademska kiparica Mila Wood iz Zagreba? Svi joj nađemo adresu, kad nam ustreba. Ili naš vrijedni Dr Josip Andrić, svojim kompozicijama i svojim publicističkim i književno-beletrističkim radovima? A i jedno, i drugo, i treće, čine to s ljubavlju i iz izrazito apostolskih pobuda: badava ili za bagatelu od honorara.

Da nam ništa drugo ne rade naši katolički laici, nego što čine Crkvi tolike usluge iz svoga stručnog resora — od čistoga idealizma, Bogu za ljubav, s velikim osobnim žrtvama — puno nam čine. I tko će od nas, tko ima dušu, reći, kad se toga sjeti, da laički apostolat nema raisona i da je on samo teorija? On je Crkvi i dosada bio veliki i moralni i materijalni benefaktor, moćna i dobrodošla potpora, desna ruka. A to mu je samo jedna strana, jedno lice: ono najintimnije i najskromnije.

Katolički laici, kultivirajte ga, sustavno, ovaj svoj stručni apostolat! Nije uvijek najveći i najvažniji — gdjekada jest i to — ali vam je najbliži. A mi ćemo vam, svećenici, odsada biti na njemu još zahvalniji nego dosada. I s puno ćemo se više pijeteta i finoće njim služiti!

Dr Čedomil ČEKADA

Oni koji pristupaju na sakramenat pokore primaju od Božjeg milosrđa oprost uvrede Bogu nanesene i ujedno se pomiruju s Crkvom koju su griješeći ranili.

II Vat. sabor